

UZP/DKUE/KD/27/2014

Informacja o wyniku kontroli doraźnej – następczej

1. Określenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które było przedmiotem kontroli.

Nazwa i adres zamawiającego:	Gmina Pietrowice Wielkie ul. Szkolna 5 47-480 Pietrowice Wielkie
Rodzaj zamówienia:	roboty budowlane
Przedmiot zamówienia:	„Zaprojektowanie, dostawa, montaż i uruchomienie Przydomowych Biologicznych Oczyszczalni Ścieków w Gminie Pietrowice Wielkie”
Tryb postępowania:	przetarg nieograniczony
Wartość zamówienia:	18.706.666,67zł (4.653.862,74 euro)
Środki UE:	nie

2. Informacja o stwierdzeniu naruszeń lub ich braku.

1. Zgodnie z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia przedmiotem zamówienia w kontrolowanym postępowaniu było zaprojektowanie, dostawa, montaż i uruchomienie Przydomowych Biologicznych Oczyszczalni Ścieków w Gminie Pietrowice Wielkie. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, oraz zakres zamówienia zamawiający zamieścił w siwz oraz Programie Funkcjonalno – Użytkowym.

Przedmiot zamówienia z uwzględnieniem zmian wprowadzonych przez zamawiającego w stosunku do pierwotnych zapisów siwz został scharakteryzowany poniższymi parametrami (pisma IGR. 2711.03.04.2012 z dnia 19.06.2012 i IGR.2711.03.07.2012 z dnia 27.06. 2012 oraz uzupełnione o wybrane wyjaśnienia treści SIWZ zawarte w pismach IGR.2711.03.01.2012 z dnia 13.06.2012 oraz IGR.2711.03.02.2012 z dnia 18.06.2012):

1. Przydomowa oczyszczalnia ścieków (POŚ) musi być sekwencyjnym reaktorem biologicznym (SBR) składającym się z jednego zbiornika pracującego w ustalonych fazach, do którego ścieki trafiają w ustalonym programie oczyszczania dostosowującego się do zmian ilości ścieków i ładunków zanieczyszczeń;
2. Oczyszczalnia musi tworzyć pojedynczy zbiornik monolityczny z tworzywa sztucznego PE-LLD, w którym poszczególne komory oddzielone są bez zastosowania elementów spawanych lub łączonych inną technologią w późniejszym procesie po wykonaniu całego zbiornika w technologii rotacyjnej. *Z wyjaśnienia treści SIWZ pismami: IGR.2711.03.01.2012 z dnia 13.06.2012 oraz IGR.2711.03.02.2012 wynika, że: „Zamawiający dopuszcza inne modyfikacje PE zgodnie z PN EN 12566-3+A1: 2009 pkt.6.6 i 5 przy zachowaniu cech jakościowych w zgodzie z artykułem 30 ustawy Pzp określonych w SIWZ w rozdziale II pkt 5 „Szczegółowe wymagania techniczne” pkt.1, 2, 5, 6, 7 i 8”;*
3. Nie dopuszcza się zastosowania metalowych obejm zaciskowych wewnątrz zbiornika;
4. Elektrozawory muszą być umieszczone wewnątrz zbiornika oraz muszą znajdować się w hermetycznym zamknięciu lub pozostawać odizolowane od środowiska, w którym znajdują się opary ścieków, blok zaworu ze względu na częstotliwość oraz warunki pracy musi być wykonany ze stali nierdzewnej;
5. POŚ musi być wyposażona w jedną nasadę z tworzywa sztucznego z płynną regulacją wysokości i poziomu, możliwością nachylenia min. 5- stopniowego oraz w pokrywę z uszczelką dostosowaną do warunków przejeźdźności na danym terenie;
6. Całkowita minimalna pojemność zbiornika musi wynosić: dla RLM od 1 do 6 - 4500 litrów, dla RLM od 7 do 10 – 7500 litrów, dla RLM od 11 do 12 - 9500 litrów; *Po zmianie treści siwz przez zamawiającego pismem IGR.2711.03.07.2012: Całkowita minimalna pojemność zbiornika musi wynosić: dla RLM od 1 do 6 - 4500 litrów, dla RLM od 7 do 10 – 7500 litrów, dla RLM powyżej 11 - 9500 litrów;*
7. Wytrzymałość i pozostałe parametry zbiornika muszą zapewniać możliwość montażu go na głębokości do 5m, bez konieczności stosowania dodatkowych płyt i elementów odciażających;
8. Minimalna grubość ścianek zbiornika musi wynosić 10 mm;
9. Oczyszczalnia powinna posiadać pojemnik umożliwiający pobieranie próbek;
10. Do recyrkulacji ścieków muszą być stosowane podnośniki powietrzne (pompy mamutowe);

11. Odprowadzenie ścieków oczyszczonych musi odbywać się za pomocą studzienki chłonnej o wysokości uzależnionej od warunków geologicznych na danej działce;
12. Studzienka chłonna musi być wykonana z PE i wyposażona w nasadę z tworzywa sztucznego z płynną regulacją wysokości i poziomu, możliwość nachylenia min. 5-stopniowego oraz w pokrywę z uszczelką dostosowaną do warunków przejezdności na danym terenie; *Po zmianie treści siwz przez zamawiającego pismem IGR.2711.03.07.2012: Studzienka chłonna musi być wykonana z PE lub betonu i wyposażona w pokrywę z uszczelką dostosowaną do warunków przejezdności na danym terenie, jednak maksymalnie do klasy B 125;*
13. Studnia chłonna musi być zaopatrzona w zawór zwrotny lub klapę końcową uniemożliwiająca cofanie się oczyszczonych ścieków ze studzienki chłonnej przy wysokim poziomie wód gruntowych w okresie ulewnych dreszczów i roztopów;
14. Urządzenia oczyszczalni muszą być bezobsługowe w okresach pomiędzy przeglądami serwisowymi, tzn. nie mogą wymagać ingerencji użytkownika, częstotliwość obsługi serwisowej musi wynosić nie częściej niż jeden raz w roku;
15. Urządzenie musi mieć możliwość wyjęcia kolumny czyszczącej, powietrznego podnośnika cieczy oraz rury napowietrzającej w celu wyczyszczenia i inspekcji bez wcześniejszego opróżniania zbiornika;
16. Oczyszczalnia musi być wyposażona w szybkozłącza do montażu węży;
17. Oczyszczalnia musi być wyposażona w napowietrzanie za pomocą rury z membraną drobno pęcherzykową umieszczoną na całej długości komory osadu czynnego; *Ze zmiany i wyjaśnienia treści SIWZ pismem: IGR.2711.03.07.2012 z dnia 27.06.2012 wynika, że: „zamawiający uzna również oczyszczalnie, w których zastosowane zostaną inne rozwiązania napowietrzania z zastrzeżeniem, że napowietrzanie to musi być drobnopęcherzykowe, musi obejmować całą powierzchnię komory, oraz musi mieć możliwość wyjmowania w celu inspekcji bez konieczności opróżniania całego zbiornika”;*
18. Urządzenie musi posiadać odporność na chwilowe przeciążenie hydrauliczne, oraz okresowy brak dopływu ścieków-tryb urlopowy i/lub oszczędnościowy;
19. Urządzenie musi być oszczędne energetycznie – zużycie do 0,82 kWh/dobę; *Z pisma IGR. 2711.03.02.2012 wynika, że „Podane maksymalne zużycie energii ma dotyczyć większości oczyszczalni podanych w PFU tj. o wielkości 1- 6 RLM. Jeśli chodzi o większe oczyszczalnie ścieków zamawiający dopuszcza rozwiązania proporcjonalnie większe(...)”;*
20. Sposób oczyszczania musi zapewnić odporność na przerwy w dostawie energii elektrycznej dla okresu min. 2 doby;
21. Oczyszczalnia musi zapewnić możliwość rozruchu przy 25% obciążeniu nominalnym;

22. Oczyszczalnia musi być wyposażona w jednostkę sterowania zaprogramowaną do odpowiedniej wielkości urządzenia z pełną automatyką oraz możliwością przełączania na tryb urlopowy i/lub oszczędnościowy;
23. Menu sterownika musi być w języku polskim;
24. Urządzenie sterownicze musi być wyposażone w licznik godzin pracy oraz wskaźnik błędu;
25. Urządzenie sterownicze musi być wyposażone w moduł GSM do przesyłania informacji do serwera zbiorczego (stacji monitorującej) o prawidłowości parametrów pracy, występujących błędach i awariach, oraz posiadać program komputerowy z pełnym osprzętem do odbioru i przetwarzania informacji z modułów GSM;
26. Oprogramowanie do odbioru oraz przetwarzania informacji z poszczególnych urządzeń musi być zainstalowane na odbiorniku zewnętrznym stanowiącym własność Zamawiającego (komputer PC);
27. Urządzenie sterownicze wraz z modułem i sprężarką powinno być zamontowane w samodzielnej, wolnostojącej poza budynkiem szafce zewnętrznej odpornej na działanie korozji zabezpieczonej w sposób umożliwiający jej otwarcie tylko przez zamawiającego, która pozwoli na funkcjonowanie urządzenia w warunkach klimatycznych terenu bez dodatkowego ogrzewania szafki.

W trakcie prowadzonego postępowania wykonawcy wielokrotnie wnosili o zmianę przyjętych przez zamawiającego parametrów, m.in. w zakresie: wskazanego sposobu rozsączania ścieków oczyszczonych, wskazanych konkretnych grubości ścian oczyszczalni, wskazanych dokładnych pojemności zbiorników przypadających dla ściśle określonej ilości osób, określonego materiału z jakiego ma być wykonana oczyszczalnia oraz wskazanie technologii produkcji zbiornika. Wykonawcy w zadawanych pytaniach podnosili, iż opis przedmiotu zamówienia określa dokładnie typ oczyszczalni i producenta.

Zamawiający udzielając odpowiedzi na zapytania wykonawców dokonał modyfikacji siwz zmieniając kilka wymagań wskazanych w opisie przedmiotu zamówienia dotyczących parametrów materiału z jakiego miał zostać wykonany zbiornik oczyszczalni, wskazanych całkowitych minimalnych pojemności zbiorników, mechanizmu zastosowanego do rozsączania – studzienki, systemu napowietrzania komory, wskazanego zużycia energii (zgodnie z powyżej opisanymi parametrami przedmiotu zamówienia są to zmiany w punktach 2, 6, 12, 17 i 19 wpisane kursywą).

Zamawiający w przesłanych Prezesowi Urzędu wyjaśnieniach argumentował, iż:

1. zarówno materiał jakiego zamawiający wymagał do wykonania PBOŚ, jak i jej monolityczność, mają zasadnicze znaczenie w montażu jak i późniejszej eksploatacji urządzenia, w toku prowadzonych wywiadów i analiz zamawiający ocenił, że urządzenie monolityczne najbardziej odpowiada jego potrzebom, tj. zachowania

trwałości i wydajności oczyszczania urządzeń montowanych w specyficznym górzystym terenie,

2. obejmy metalowe nie zostały dopuszczone ze względu na ich korozyjność, zdaniem zamawiającego zastosowanie obejm z innego materiału jest dostępne dla wszystkich podmiotów na rynku i nie ma wpływu na ograniczenie konkurencji,
3. decyzja o umieszczeniu elektrozaworów wewnątrz zbiornika jest uwarunkowana wieloma czynnikami, przede wszystkim dążeniem do zabezpieczenia przed działaniem warunków atmosferycznych bez konieczności instalowania ich w budynkach właścicieli nieruchomości, takie rozwiązanie bowiem utrudniałoby dostęp do nich w przypadku awarii (tylko podczas obecności właścicieli nieruchomości) oraz byłoby uciążliwe dla mieszkańców (urządzenie wytwarza hałas), zainstalowanie elektrozaworów poza budynkiem, w specjalnej skrzynce zewnętrznej powoduje narażenie na działanie warunków atmosferycznych – różnice temperatur i skraplanie się po metalu;
4. opisany przez zamawiającego model nasady jest, jego zdaniem, elementem dostępnym na rynku i możliwym do zastosowania przez każdego z producentów, zamawiający wybrał to rozwiązanie ze względu na ukształtowanie terenu oraz z przyczyn ekonomicznych dla użytkowników – jedna nasada spowoduje wyłączenie z użytkowania mniejszej powierzchni gruntu;
5. w odniesieniu do określenia konkretnej pojemności zbiorników zamawiający podkreślił, że w opisie przedmiotu zamówienia wskazał jedynie minimalne pojemności zbiorników, które zostały ustalone w oparciu o prowadzony wśród mieszkańców wywiad, ponadto w ustaleniu pojemności zamawiający brał pod uwagę również przerwy w dostawie energii oraz okresowe zwiększenie użytkowników;
6. zamawiający podkreślał, iż nie wskazał konkretnej głębokości posadowienia a jedynie wymagał wytrzymałości pozwalającej na zamontowanie urządzenia na głębokości do 5 m bez konieczności stosowania dodatkowych płyt i elementów odciążających.

W postępowaniu zostało złożonych 9 ofert, w których zaproponowano 4 różnych producentów PBOŚ, tj.:

- Delfin Sp. z o.o. Kielce (1 oferta),
- Eko-Systemy Sp. z o.o. Warszawa (1 oferta),
- Kessel AG (5 ofert),
- utp umwelttechnik GmbH (2 oferty),

Zamawiający odrzucił oferty wykonawców, którzy zaoferowali przedmiot zamówienia innym producentów niż Kessel AG. W uzasadnieniu faktycznym odrzucenia ofert zamawiający wskazywał m.in. na następujące niezgodności z wymogami siwz:

- elektrozawory znajdują się w szafce sterowniczej (zamawiający wymagał ich umieszczenia wewnątrz zbiornika),
- brak pełnej treści raportu określonego w siwz jako: „Raport z badań PBOŚ, z którego wynika zgodność produktu ze zharmonizowaną normą PN-EN 12566-3+A1:2009”,
- parametrów: grubość ścianek oczyszczalni (8 mm, wymagane 10 mm), objętość zbiornika (3900 l, wymagane 4500 l), głębokość zabudowy zbiornika (2,55 od dna zbiornika, wymagane 5 m),
- z dokumentów przedłożonych w ofercie nie wynika, że oczyszczalnię stanowi sekwencyjny reaktor biologiczny (SBR),
- PBOŚ wymaga częstszej niż raz do roku kontroli i obsługi serwisowej urządzeń,
- zaproponowanie zbiornika niemonolitycznego, tj. składającego się z kilku komór łączonych zamiast zgodnie z wymogiem siwz z jednego monolitycznego zbiornika oczyszczalni bez zastosowania elementów spawanych lub łączonych inną technologią.

Ze względu na fakt, że rozstrzygnięcie, czy opis przedmiotu zamówienia wskazuje na konkretny produkt oraz dokonanie oceny ofert nie jest możliwe bez posiadania wiedzy specjalistycznej, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych zwrócił się z prośbą do biegłego o sporządzenie opinii w powyższym zakresie.

Zgodnie z treścią uzyskanej opinii, analiza opisu przedmiotu zamówienia wskazała, iż:

1. w przypadku wymogów dotyczących monolityczności zbiornika wykonanego z tworzywa sztucznego PE-LLD, materiałów i sposobu wykonania studzienki chłonnej, sposobu napowietrzania oraz energochłonności oczyszczalni, zamawiający wyraźnie zawęził krąg wykonawców do producentów niemieckich (np. INNO-CLEAN firmy Kessel AG lub Solid-clAir®Clip oferowaną przez firmę Brawotec WATERSYSTEMS). Jednak w toku postępowania, udzielając odpowiedzi na pytania zamawiający odstąpił od pierwotnie sformułowanych wymagań siwz.
2. w przypadku wymogu dotyczącego minimalnych pojemności oczyszczalni, zdaniem biegłego, podanie minimalnej pojemności zbiornika nie ma żadnego uzasadnienia i jest to błędne opisanie przedmiotu zamówienia – „podanie minimalnej pojemności zbiorników powinno być poparte prezentacją założeń do takich obliczeń lub wręcz ich wstępnym wykonaniem, co uzasadniałoby wymagane wielkości oczyszczalni odniesione do określonego zakresu liczby mieszkańców”.
3. w przypadku wymogów dotyczących:
 - miejsca umieszczenia elektrozaworów (wewnątrz zbiornika w hermetycznym zamknięciu odizolowanym od środowiska ściekowego) – zdaniem biegłego jest to wymóg wpływający na ilość zaproponowanych rozwiązań przy czym nie

ma żadnego uzasadnienia i prowadzi do wniosku, że zamawiający wyraźnie sprzyjał wykonawcy, który akurat takie rozwiązanie zastosował;

- POŚ musi być wyposażona w jedną nasadę z tworzywa sztucznego z płynną regulacją wysokości i poziomu, możliwością nachylenia min. 5- stopniowego oraz w pokrywę z uszczelką dostosowaną do warunków przejezdności na danym terenie – zgodnie z przekazaną opinią opis tego parametru, był bardzo zbliżony do sformułowania przyjętego w tłumaczeniu materiału reklamowego oczyszczalni INNO-CLEAN firmy Kessel AG (różnica w zapisie polega na tym, że zamawiający wymaga możliwości nachylenia nasady min. 5- stopniowego a w materiałach reklamowych wskazano możliwość nachylenia do 5- stopni);
- wytrzymałość i pozostałe parametry zbiornika muszą zapewniać możliwość montażu go na głębokości do 5 m, bez konieczności stosowania dodatkowych płyt i elementów odciążających – zgodnie z przekazaną opinią „o ile zamawiający może oczekiwać, że zbiorniki będą posadawiane na głębokości 5 m i w związku z tym oczekuje ofert, które będą mogły spełnić taki wymóg, to narzucenie niestosowania w tym przypadku dodatkowych płyt i elementów odciążających jest moim zdaniem naruszeniem zasady uczciwej konkurencji”;
- studnia chłonna musi być zaopatrzona w zawór zwrotny lub klapę końcową uniemożliwiającą cofanie się oczyszczonych ścieków ze studzienki chłonnej przy wysokim poziomie wód gruntowych w okresie ulewnych deszczów i roztopów - zgodnie z przekazaną opinią – „Studzienkę z tego rodzaju wyposażeniem (studzienki przeciwwzalewowe) ma w swojej ofercie firma Kessel AG”. Powyższy wymóg stanowi ograniczenie w takim sensie, że taki zawór zwrotny może być umieszczony także na przewodzie pomiędzy studnią a odpływem z komory SBR przydomowej oczyszczalni;
- Urządzenia oczyszczalni muszą być bezobsługowe w okresach pomiędzy przeglądami serwisowymi, tzn. nie mogą wymagać ingerencji użytkownika, częstotliwość obsługi serwisowej musi wynosić nie częściej niż jeden raz w roku – „jest to wymóg bardzo rygorystyczny, większość producentów oczyszczalni wymaga dwukrotnego serwisowania (przeгляdu technicznego) swoich produktów w roku”;
- urządzenie musi mieć możliwość wyjęcia kolumny czyszczącej, powietrznego podnośnika cieczy oraz rury napowietrzającej w celu wyczyszczenia i inspekcji bez wcześniejszego opróżniania zbiornika – „Zastosowanie określenia „kolumna czyszcząca” występuje tylko w materiałach firmy Kessel AG i wynika najprawdopodobniej z niewłaściwego tłumaczenia na język polski. W języku polskim użycie imiesłowu przymiotnikowego w tym przypadku oznacza, że kolumna sama coś czyści, kiedy w istocie jest rozwiązaniem

umożliwiającym wyjęcie umieszczonego w niej oprzyrządowania w celu jego wyczyszczenia (bez konieczności opróżniania zbiornika). Inni producenci używają tylko określenia kolumny z dyfuzorami, kolumny umożliwiającej czyszczenie oprzyrządowania bez opróżniania zbiornika itp.”

W zakresie zgodności złożonych ofert z siwz biegły dokonał analizy zgodnie z poniższym:

1. Przedsiębiorstwo Budowlano – Handlowe ARKOP Krzysztof Pianowski i S-ka Spółka Jawna (produkt firmy utp umwelttechnik pöhl GmbH), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych oraz regulacji nasady PBOŚ (opisanych w pkt. 3 i 5), a zaproponowane w ofercie rozwiązania nie spełniają wymogów dotyczących minimalnych pojemności zbiornika oraz częstotliwości serwisowania PBOŚ (opisanych w pkt. 6 i 14);
2. Konsorcjum firm: P.P.H.U. „MAXBUD” Michał Borcuch oraz Eko-Systemy Sp. z o.o., (produkt firmy Eko-Systemy Sp. z o.o. Warszawa), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych, regulacji nasady PBOŚ, minimalnych pojemności zbiornika, parametrów wytrzymałości zbiornika pozwalających na jego montaż na głębokości 5 m, min. grubości ścianek zbiornika, częstotliwości serwisowania PBOŚ, możliwości wyjęcia „kolumny czyszczącej”, wyposażenia w szybkozłącza do montażu węży, energochłonności, menu w języku polskim oraz wyposażenia urządzenia w moduł GSM (opisanych w pkt. 3, 5, 6, 7, 8, 14, 15, 16, 19, 23 oraz 25);
3. Energopol Południe S.A. – (produkt firmy Kessel AG), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych, umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika oraz regulacji nasady PBOŚ (opisanych w pkt. 3, 4 i 5), zaproponowane rozwiązania nie spełniają wymogów dotyczących sekwencyjnego reaktora biologicznego (SBR), minimalnych pojemności zbiornika min. grubości ścianek zbiornika oraz częstotliwości serwisowania PBOŚ (opisanych w pkt. 1, 6, 8 oraz 14);
4. LBF Sp. z o.o. (produkt firmy Kessel AG), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych, umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika oraz regulacji nasady PBOŚ (opisanych w pkt. 3, 4 i 5), zaproponowane rozwiązania nie spełniają wymogów dotyczących sekwencyjnego reaktora biologicznego (SBR), minimalnych pojemności zbiornika min. grubości ścianek zbiornika, częstotliwości serwisowania PBOŚ oraz energochłonności (opisanych w pkt. 1, 6, 8, 14 oraz 19);
5. Gliwickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego S.A. (produkt firmy Kessel AG), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych, umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika oraz regulacji nasady PBOŚ (opisanych w pkt. 3, 4 i 5), zaproponowane rozwiązania nie

- spełniają wymogów dotyczących sekwencyjnego reaktora biologicznego (SBR), minimalnych pojemności zbiornika min. grubości ścianek zbiornika, częstotliwości serwisowania PBOŚ oraz energochłonności (opisanych w pkt. 1, 6, 8, 14 oraz 19);
6. Krzysztof Machnik Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynieryjnego „MACHNIK” (produkt firmy Kessel AG), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych, umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika oraz regulacji nasady PBOŚ (opisanych w pkt. 3, 4 i 5), zaproponowane rozwiązania nie spełniają wymogów dotyczących sekwencyjnego reaktora biologicznego (SBR), minimalnych pojemności zbiornika min. grubości ścianek zbiornika, częstotliwości serwisowania PBOŚ oraz energochłonności (opisanych w pkt. 1, 6, 8, 14 oraz 19);
 7. Zakład Wielobranżowy KRYZA-PLAST Henryk Kamiński; (produkt firmy utp umwelttechnik pöhl GmbH), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych, umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika oraz regulacji nasady PBOŚ (opisanych w pkt. 3, 4 i 5), a zaproponowane w ofercie rozwiązania nie spełniają wymogów dotyczących minimalnych pojemności zbiornika oraz częstotliwości serwisowania PBOŚ (opisanych w pkt. 6 i 14),
 8. AWAS – SYSTEMY Sp. z o.o. (produkt firmy Kessel AG), w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących zastosowania obejm metalowych, umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika oraz regulacji nasady PBOŚ (opisanych w pkt. 3, 4 i 5), zaproponowane rozwiązania nie spełniają wymogów dotyczących sekwencyjnego reaktora biologicznego (SBR), minimalnych pojemności zbiornika min. grubości ścianek zbiornika, częstotliwości serwisowania PBOŚ oraz energochłonności (opisanych w pkt. 1, 6, 8, 14 oraz 19);
 9. Przemysław Gruszka home & service; (Delfin Sp. z o.o. Kielce); w ofercie biegły nie znalazł informacji na potwierdzenie wymogów dotyczących regulacji nasady PBOŚ, wyposażenia w pojemnik do pobierania próbek, odprowadzania ścieków za pomocą studzienki chłonnej oraz energochłonności (opisanych w pkt. 5, 9, 11 i 19), zaproponowane rozwiązania nie spełniają wymogów dotyczących sekwencyjnego reaktora biologicznego (SBR), umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika, minimalnych pojemności zbiornika oraz częstotliwości serwisowania PBOŚ (opisanych w pkt. 1, 4, 6 oraz 14);

W dalszej części opinii biegły stwierdził, że: „Formułując, jako jeden z warunków, spełnienie przez oferowany produkt europejskiej normy EN 12566-3:2005+A1:2009, potwierdzone raportem z badań wykonanych przez laboratorium notyfikowane przez Komisję Europejską, Zamawiający powinien wiedzieć, że certyfikat EC wydany na podstawie tej normy daje gwarancję, że POŚ pozwoli na uzyskanie wymaganego prawem efektu oczyszczania ścieków w przypadku okresowego przeciążenia (lub odpowiednio niedociążenia) hydraulicznego lub ładunkiem zanieczyszczeń. Przypadki takie mogą mieć

miejsce właśnie: 1) w razie przerwy w dostawie prądu (w osadniku gnilnym stanowiącym pierwszą komorę oczyszczalni może dojść do przekroczenia nominalnej objętości ścieków - ścieki dopływają do osadnika gnilnego grawitacyjnie, a do drugiej komory oczyszczalni czasowo nie będą dopływać ścieki wstępnie oczyszczone mechanicznie, co spowoduje jej czasowe niedociążenie ładunkiem) lub też: 2) zwiększony dopływ ścieków w wyniku użytkowania wody przez zwiększoną liczbę mieszkańców może spowodować za krótki czas zatrzymania ścieków w osadniku gnilnym, co tylko pozornie spowoduje czasowe znaczące zwiększenie obciążenia ładunkiem zanieczyszczeń biomasy prowadzącej procesy biologicznego oczyszczania. Specyfiką technologii SBR jest bowiem pozostawanie do kolejnego cyklu pracy bioreaktora części ścieków oczyszczonych w poprzednim cyklu, co ułatwia uzyskanie wymaganego stopnia oczyszczania nawet przy czasowo zwiększonym ładunku dopływających zanieczyszczeń (efekt rozcieńczania wynikający z wymieszania większej ilości ścieków oczyszczonych o mniejszym stężeniu zanieczyszczeń z mniejszą ilością ścieków po osadniku gnilnym charakteryzujących się wyższym stężeniem zanieczyszczeń”).

Jednocześnie biegły zauważył, iż „nasuwa się dodatkowa uwaga o warunkach pracy urządzenia o przewymiarowanych gabarytach w stosunku do rzeczywistego obciążenia hydraulicznego. Przy dopływie za małej ilości ścieków w stosunku do uwzględnianej przy projektowaniu, urządzenie może przechodzić w tryb pracy oszczędnościowy lub urlopowy, a przecież efektywne oczyszczanie zachodzi przy obciążeniu nominalnym i tzw. trybie normalnym, co potwierdza zapis na str. 292 dokumentacji (p. 6.1.) „właściwe oczyszczanie odbywa się w trakcie fazy normalnej (6 godzin)”.

„Wielu producentów przydomowych oczyszczalni opracowało typoszereg swojego produktu przyporządkowany określonym zakresom liczby użytkujących go mieszkańców. Związane z tym pojemności zbiorników są jednak uzależnione nie tylko od dopływającego ładunku zanieczyszczeń (wpływ na pojemność części biologicznej), ale także, w dużo większym stopniu, od przyjętego jednostkowego zużycia wody (wpływ na pojemność osadnika gnilnego). Ograniczając się tylko do POŚ typu SBR można zauważyć zróżnicowanie pojemności tych obiektów. Oczyszczalnie producentów niemieckich projektowane są na zużycie jednostkowe wody 150l/(M·d), stąd ich pojemności są odpowiednio większe od produktów innych producentów liczonych na zużycie jednostkowe wody np. 90l/(M·d), co nie oznacza, że te drugie nie spełniają wymagań zharmonizowanej normy EN 12566-3:2005+A1:2009., sprawdzanej dla danego poziomu jednostkowego zużycia wody i odpowiednio produkcji ścieków. W tym kontekście hipokryzją ze strony Zamawiającego jest twierdzenie, że „zamawiający przyjmuje ilość wytworzonych ścieków na poziomie 0,09 m³/d na jednego mieszkańca i precyzyjnie dobrał wielkości PBOŚ do potencjalnego zapotrzebowania zgodnie z załącznikiem do PFU”, podczas gdy podane wielkości minimalne są w istotnym stopniu pochodną przyjęcia jednostkowej ilości ścieków równoważnej jednostkowej ilości zużycia wody na poziomie 0,15 m³/(M·d).(...)”

„Z całą odpowiedzialnością stwierdzam, że sama technologia SBR, której zastosowania wymaga Zamawiający w drugiej komorze zbiornika oczyszczalni, zabezpiecza efektywność działania nawet przy pewnym poziomie związków trudno rozkładalnych dopływających wraz ze ściekami (efekt rozcieńczania ścieków ściekami pozostałymi w reaktorze po poprzednim cyklu pracy urządzenia). (...)”

„Ilość powstającego osadu nie jest uzależniona od ilości zużywanej wody w przeliczeniu na mieszkańca (równoważnej ilości produkowanych ścieków), ale od jednostkowego ładunku zanieczyszczeń i liczby mieszkańców. Nawet jeśli zbiornik oczyszczalni jest większy (zakładam, że dotyczy to osadnika gnilnego, w którym gromadzony jest osad), to ilość osadu powstającego ze ścieków w gospodarstwach o porównywalnej liczbie mieszkańców i porównywalnym poziomie przyjętego obciążenia osadu czynnego ładunkiem zanieczyszczeń organicznych, powinna być zbliżona. Koszt wywozu osadu jest zależny od objętości usuwanego osadu (opłata od 1m³), zatem czy osad będzie usuwany częściej, czy rzadziej, jego ilość będzie zawsze porównywalna, zatem także koszt ponoszony na ten cel będzie na tym samym poziomie. Warto podkreślić, że częstotliwość wywozu osadu z każdej oczyszczalni przydomowej to 1-2 razy na rok, nie częściej”.

Wobec pytania, czy produkty innych firm np. oczyszczalnia SBR-Strong firmy „Eko-Systemy Sp. z o.o. lub oczyszczalnia MICRO-STEP firmy „Roth” mają określoną pojemność w relacji do RLM i czy spełniają one wymóg dotyczący minimalnej pojemności zbiornika PBOŚ określony przez zamawiającego w siwz, biegły stwierdził, że wskazane w pytaniu produkty co prawda spełniają wymóg określonej pojemności pojemnika, ale nie spełniają innych wymogów określonych w siwz.

Na pytanie, czy wyjaśnienia zamawiającego uzasadniają wymóg dotyczący montażu (głębokości posadowienia – pkt 7 parametrów PBOŚ) i czy wymóg ten może wskazywać na konkretną firmę, Urząd uzyskał następujące stanowisko: przy uwzględnieniu pewnych szczególnych warunków geologicznych, wymóg dotyczący maksymalnej głębokości posadowienia zbiornika oczyszczalni nie był bezzasadny. Natomiast narzucenie niestosowania w tym przypadku płyt i elementów odciążających (przy dodatkowym wymaganiu, że zbiornik jest wykonany z PE) w opinii biegłego istotnie ogranicza krąg wykonawców zdolnych do wykonania zamówienia: „Jeśli Zamawiający formułował warunek poziomu posadowienia zbiorników w oparciu o rzeczywiste (udokumentowane) dane dotyczące warunków geologicznych na swoim terenie i poziomu odprowadzania ścieków z budynków (jak twierdzi - miejscami niższego od głębokości przemarzania gruntu), a przy tym jest w pełni świadom trudności eksploatacyjnych wynikających z takiego zagłębienia oczyszczalni (trudność wypompowywania osadu z takiej głębokości przez wozy asenizacyjne, trudności w kontrolowaniu warunków pracy urządzenia - okresowa kontrola wzrokowa we wnętrzu zbiornika wymagana przy większości urządzeń, czy trudności w utrzymaniu BHP osób dokonujących takich kontroli) mogę zgodzić się z wyjaśnieniem Zamawiającego i potwierdzić, że wymóg dotyczący maksymalnej głębokości posadowienia

zbiornika oczyszczalni nie był bezzasadny. Natomiast narzucenie niestosowania w tym przypadku płyt i elementów odciążających (przy dodatkowym wymaganiu, że zbiornik jest wykonany z PE) w mojej opinii istotnie ogranicza krąg wykonawców zdolnych do wykonania zamówienia".

Na pytanie, czy wymóg dotyczący studni chłonnej może być uzasadniony warunkami geologicznymi, biegły stwierdził:

„Uzasadnienie wymogu zastosowania studni chłonnej jako „pośrednika” w odbiorze ścieków przez grunt może być rozpatrywane w kontekście warunków geologicznych, jednak interpretacja zastosowana przez Zamawiającego nie jest oczywista”. Zgodnie z argumentacją odpowiedzi biegłego, aby stwierdzić, że jest to jedyne możliwe i słuszne rozwiązanie zamawiający musiałby dysponować badaniami geologicznymi gruntu w obrębie każdego z gospodarstw niezależnie (1170 badań !), z których każde obejmuje kilka próbek pobranych z różnych głębokości). Zgodnie z treścią opinii wyjaśnienia zamawiającego są sprzeczne i enigmatyczne, nie dowodzą niezbędności przyjętego rozwiązania.

W konkluzji biegły wyraził następujące stanowisko:

„W świetle powyżej sformułowanych uwag jest powód do uznania, że Zamawiający formułował zapisy SIWZ pod kątem możliwości ich spełnienia przez jednego producenta. Najwięcej ze stawianych wymagań spełniało rozwiązanie firmy Kessel AG – oczyszczalnia INNO-CLEAN+”.

„Z analizy niezgodności składanych ofert z wymogami SIWZ opisanymi w Rozdziale II , pkt.1. Opis Przedmiotu Zamówienia, wynika jednoznacznie, że żadna z firm biorących udział w przetargu nie spełniła 100% zapisów SIWZ”.

Podstawowymi zasadami obowiązującymi w systemie zamówień publicznych są wyrażone w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Zasady te sprowadzają się do zapewnienia jak najszerszego dostępu wykonawców do ubiegania się o udzielenie zamówienia. W związku z tym, zamawiający przygotowując i prowadząc postępowanie, powinien dążyć do udzielenia zamówienia, unikając działań mogących skutkować ograniczeniem dostępu do postępowania.

Jednocześnie zamawiający przygotowując postępowanie w przedmiocie udzielenia zamówienia publicznego powinien opisać jego przedmiot w taki sposób, aby w pełni zrealizować swoje plany i osiągnąć zamierzony cel. Niezmiernie ważne jest dokonanie opisu cech przedmiotu zamówienia, które mają dla zamawiającego istotne znaczenie. Zamawiający powinien wskazać przedmiot zamówienia w sposób jasny i precyzyjny za pomocą standardowych określeń technicznych, które zazwyczaj są używane w danej dziedzinie, zrozumiałych dla wszystkich osób trudniących się działalnością w danej branży. Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 29 ust. 1 ustawy Pzp, zamawiający zobowiązany jest do opisanie przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i

okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Natomiast ust. 2 tegoż artykułu stanowi, iż przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.

Z powołanych przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych wynika zatem, iż przedmiot zamówienia winien być opisany w sposób neutralny i nie utrudniający uczciwej konkurencji. Oznacza to konieczność eliminacji z opisu przedmiotu zamówienia wszelkich sformułowań, które mogłyby wskazywać konkretnego wykonawcę, bądź które eliminowałyby konkretnych wykonawców, uniemożliwiając im złożenie ofert lub powodowałyby sytuację, w której jeden z zainteresowanych wykonawców byłby bardziej uprzywilejowany od pozostałych (wyrok SO w Lublinie z dnia 9 listopada 2005 r., sygn. akt II Ca 587/05, niepubl.; wyrok SO w Bydgoszczy z dnia 25 stycznia 2006 r., sygn. akt II Ca 693/05, niepubl.). Także Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z 20 stycznia 2009 roku (sygn. akt: KIO/UZP 2/09) wyraźnie wskazała, iż „swoboda zamawiającego w opisie przedmiotu zamówienia nie może prowadzić do nieuzasadnionego ograniczenia kręgu potencjalnych wykonawców. W sytuacji określenia wymagań odnoszących się do potrzeb zamawiającego, mogących ograniczać krąg potencjalnych wykonawców, zamawiający winien wykazać, że wyłącznie produkt o parametrach przez niego określonych umożliwia mu realizację celu założonego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Zakazane jest formułowanie warunków postępowania uniemożliwiających swobodny dostęp do udziału w postępowaniu w celu złożenia oferty”. Natomiast w wyroku z dnia 20 listopada 2008 roku (KIO/UZP 1273/08) Izba stwierdziła, że „zasadę uczciwej konkurencji narusza zbyt rygorystyczne określenie wymagań odnoszących się do przedmiotu zamówienia, jeżeli nie jest to uzasadnione potrzebami zamawiającego, a jednocześnie ogranicza krąg wykonawców zdolnych do wykonania zamówienia.”

W niniejszym postępowaniu przedmiotem zamówienia było zaprojektowanie, dostawa, montaż i uruchomienie Przydomowych Biologicznych Oczyszczalni Ścieków (PBOŚ) w Gminie Pietrowice Wielkie zlokalizowanych na 1170 posesjach. Zamawiający pierwotnie opisał przedmiot zamówienia poprzez wskazanie szczegółowych wymagań technicznych, które to w znacznej części, zgodnie z treścią opinii biegłego wskazywały na produkt konkretnej firmy - Kessel AG – oczyszczalnia INNO-CLEAN+. W toku postępowania, udzielając dopowiedzi na pytania wykonawców zamawiający zrezygnował z części tych wymogów, pozostawiając m.in. wymóg konkretnej pojemności zbiornika w przeliczeniu na jednego mieszkańca, umieszczenia elektrozaworów wewnątrz zbiornika czy też umieszczenia zaworu zwrotnego w studni chłonnej. Ponadto zamawiający wymagał spełnienia innych, rygorystycznych parametrów, m.in. możliwości montażu PBOŚ na głębokości do 5 m bez dodatkowych elementów odcciążających, częstotliwości serwisowania PBOŚ czy też ich energochłonności, które zgodnie z opinią biegłego ograniczają krąg wykonawców zdolnych do realizacji niniejszego zamówienia. Tak przygotowany opis

przedmiotu zamówienia wykluczył możliwość spełnienia wszystkich opisanych parametrów przez jakikolwiek produkt dostępny na rynku. Jak wynika z analizy złożonych w postępowaniu ofert pod względem zgodności zaproponowanych rozwiązań z wymogami PFU, żadna spośród dziewięciu złożonych ofert, które zawierały propozycje produktów 4 różnych producentów, nie spełniała wszystkich wymagań PFU. Zamawiający jako najkorzystniejszą uznał ofertę złożoną przez LBF Sp. z o.o., oferująca produkt firmy Kessel AG z ceną 24.719.187,00 PLN. Jednocześnie odrzucił oferty złożone przez wykonawców oferujących produkty innych firm niż Kessel AG.

Biorąc pod uwagę powyższe nie sposób uznać, że w niniejszym postępowaniu przedmiot zamówienia został opisany z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji. Świadczą o tym w szczególności pytania zadawane przez wykonawców w toku postępowania, modyfikacje parametrów zamówienia wprowadzane przez zamawiającego oraz stanowisko wyrażone w opinii biegłego. Nie można też uznać, że przedmiot zamówienia został opisany w sposób należyty, tj. uwzględniający wszelkie istotne elementy dla jego wykonania i nie budzący wątpliwości wykonawców, o czym świadczy brak oferty spełniającej wszystkie wymagania zamawiającego, pomimo że w postępowaniu wpłynęło 9 ofert zawierających PBOŚ 4 różnych producentów.

Ponadto, biegły analizując treść ofert w kontekście spełnienia wymagań opisanych przez zamawiającego, stwierdził w przypadku każdej ze złożonych ofert brak informacji potwierdzających spełnienie poszczególnych parametrów bądź też informacje potwierdzające nie spełnianie wymaganych parametrów przez zaproponowane rozwiązania. Zamawiający w toku badania i oceny ofert w pierwszej kolejności powinien wyjaśnić w trybie art. 87 ustawy Pzp treść złożonych ofert, aby pełne informacje o zaproponowanych rozwiązaniach oceniać w kontekście opisanych wymagań. W niniejszym postępowaniu zamawiający dokonał wyboru oferty najkorzystniejszej nie znając oferowanych rozwiązań, gdyż w treści żadnej z ofert nie było pełnych informacji o spełnieniu wymogów opisanych przez zamawiającego. Jednocześnie, zgodnie treścią opinii biegłego każda z ofert zawierała też parametry niezgodne z wymaganiami zamawiającego. Tym samym wszystkie złożone oferty powinny zostać odrzucone w trybie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp.

Mając na uwadze przytoczony powyżej stan faktyczny oraz prawny, w szczególności treść opinii biegłego powołanego na potrzeby przedmiotowego postępowania, stwierdzić należy, że przedmiot zamówienia dotyczący zaprojektowania, dostawy, montażu i uruchomienia Przydomowych Biologicznych Oczyszczalni Ścieków (PBOŚ) w Gminie Pietrowice Wielkie, został opisany w sposób, który uniemożliwił złożenie potencjalnym wykonawcom ważnych ofert, a ponadto utrudnił uczciwą konkurencję. Wobec powyższego zamawiający dopuścił się naruszenia dyspozycji art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Jednocześnie zamawiający nie odrzucając firm Energopol Południe S.A., LBF

Sp. z o.o., Gliwickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego S.A., Krzysztof Machnik Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynieryjnego „MACHNIK”, AWAS – SYSTEMY Sp. z o.o. wśród których była oferta uznana za najkorzystniejszą, naruszył art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp. W konsekwencji został także naruszony art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, zobowiązujący zamawiającego do unieważnienia postępowania.

2. W treści ogłoszenia o zamówieniu opublikowanego w Biuletynie Zamówień Publicznych dnia 6 czerwca 2012 r. pozycja 192212-2012, zamawiający nie zamieścił opisu sposobu spełniania warunków dotyczących potencjału kadrowego oraz doświadczenia. Natomiast w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający zamieścił opis sposobu spełniania warunków udziału w postępowaniu dotyczących potencjału kadrowego oraz doświadczenia w sposób następujący:

a) dysponowanie potencjałem kadrowym:

- Kierownik Budowy - posiadający następujące kwalifikacje:

- uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane, które zostały wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów lub równoważne obowiązujące w krajach Unii Europejskiej.

- Projektant - posiadający następujące kwalifikacje:

- uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa, lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane, które zostały wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, lub równoważne obowiązujące w krajach Unii Europejskiej.

- Elektryk - posiadający następujące kwalifikacje:

- uprawnienia SEP do 1 kVE i D zgodnie z obowiązującym w tym zakresie Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej lub równoważne obowiązujące w krajach Unii Europejskiej.

b) posiadanie doświadczenia - wykonawca ubiegający się o realizację przedmiotowego zamówienia zobowiązany został do wykazania się wykonaniem w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie co najmniej dwóch zamówień polegających na zaprojektowaniu, dostawie i

montażu zbiornika podziemnego związanego z gospodarką wodno-ściekową lub separatorów.

Mając na uwadze powyższe należy podnieść, że o udzielenie zamówienia, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy Pzp mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki dotyczące m.in. posiadania wiedzy i doświadczenia, dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia. Stosownie do brzmienia art. 22 ust. 3 ustawy Pzp opis sposobu oceny spełniania warunków, o których mowa w ust. 1 tego przepisu, zamieszcza się w ogłoszeniu o zamówieniu lub w przypadku trybów, które nie wymagają publikacji ogłoszenia o zamówieniu, w zaproszeniu do negocjacji. Ponadto, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. 12, poz. 69 ze zm.), wzór ogłoszenia o zamówieniu zawiera m.in. w Sekcji III.3) ogłoszenia o zamówieniu – „Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków”. Tym samym została określona minimalna zawartość treści wskazanej pozycji w odniesieniu do poszczególnych warunków zamówienia. I tak w Sekcji III.3.2) „Wiedza i doświadczenie” oraz w Sekcji III.3.4) „Osoby zdolne do wykonania zamówienia” zamawiający zobowiązany jest podać „Opis sposobu dokonywania oceny spełniania tego warunku”

W świetle powyższego, nie zamieszczając w ogłoszeniu o zamówieniu informacji o wymaganym potencjale kadrowym oraz doświadczeniu, zamawiający naruszył art. 22 ust. 3 ustawy Pzp oraz Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. 12, poz. 69 ze zm.).

Ponadto informuję, iż stosownie do treści art. 167 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiającemu przysługuje prawo zgłoszenia do Prezesa Urzędu umotywowanych zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji o wyniku kontroli.